

Mazā iegurņa parametri cilvēkiem ar pārejas skriemeļiem

Oksana Koļesova

Rīgas Stradiņa universitāte, Anatomijas un antropoloģijas institūts, Latvija

Ievads. Pārejas skriemeļi jostas daļā (S_1 lumbalizācija un L_5 sakralizācija) dažādās populācijās ir sastopami vidēji no 4% līdz 30% cilvēku. Ir pierādījumi, ka L_5 sakralizācijas gadījumos izmainīta krustu kaula morfoloģija var ietekmēt iegurņa dobuma izmērus [Tague, 2011].

Darba mērķis, materiāls un metodes. Novērtēt iegurņa dobuma parametrus un iegurņa leņķus grupās ar sakrolumbālajiem skriemeļiem un salīdzināt abus variantus ar grupu, kurā ir tipisks jostas skriemeļu skaits. Darbam tika izmantots Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionārā "Gaiļezers" Radioloģijas nodaļas arhīva materiāls (2009.–2010. gads), pēc kura tika veikta retrospektīvā pelvimetrija 427 iegurņiem. Pelvimetrijai tika izmantoti trīsdimensiju DT iegurņa attēli un noteikti iegurņa ieejas, vidējās un izejas plaknes sagitālie un šķērsizmēri, kā arī krustu kaula leņķis un iegurņa inklinācijas leņķis.

Tika izveidotas trīs grupas atkarībā no jostas skriemeļu skaita. Grupa ar 5 jostas un 5 krustu skriemeļiem sastādīja 398 gadījumus (vidējais vecums bija 48 ± 18 gadi). Grupā ar 4 jostas skriemeļiem tika iekļauti 12 gadījumi ar daļēju vai pilnīgu L_5 sakralizāciju (6 sievietes un 6 vīrieši ar vidējo vecumu 36 ± 9 gadi). Grupu ar 6 jostas skriemeļiem veidoja 17 gadījumi ar daļēju vai pilnīgu S_1 lumbalizāciju (7 sievietes un 10 vīrieši ar vidējo vecumu 39 ± 15 gadi). Statistiskai datu apstrādei tika izmantota divu faktoru dispersiju analīze: 3 (skriemeļi) \times 2 (dzimums) ANOVA.

Rezultāti. Gadījumos ar 4 jostas skriemeļiem krustu kaula leņķis ir mazāks, iegurņa ieejas plakne novietojas vertikālāk nekā cilvēkiem ar 5 un 6 jostas skriemeļiem. Pievienojoties 5. jostas skriemeļim pie krustu kaula, mēdz novērot divas pārkares. Pretēji tam gadījumos ar 6 jostas skriemeļiem krustu kaula augšējās virsmas slīpums pret horizontālo plakni ir lielāks, bet iegurņa ieeja novietojas horizontālāk nekā cilvēkiem ar tipisku jostas un krustu daļu morfoloģiju. Iegurņa dobuma parametri kopumā neatšķiras starp grupām ar dažādu jostas skriemeļu skaitu, izņemot ieejas sagitālo izmēru. Ieejas sagitālajam izmēram konstatē vāji izteiktu tendenci palielināties, samazinoties jostas skriemeļu skaitam.

Secinājumi. Pārejas skriemeļi jostas daļā ietekmē krustu kaula, kā arī ieejas plaknes novietojumu, bet samērā maz ietekmē iegurņa dobuma parametrus.